

Barel nafte – 90\$

Malo gore, malo dolje; ubrzo će se cijena nafte povećati za “nebitnih” 11,11% i iznositi će “nezamislivih” 100\$.

Ipak nisu to dolari iz 1973. godine kada je nastupio Prvi naftni šok. Bilo kako bilo, cijenu će platiti najnerazvijeniji, te uvoznici nafte. Znamo da je 1973. godine napušten keynesizam i da je nastupio monetarizam. Nije nemoguće zamisliti da bi “probojem” granice od 100\$ mogao stajati “glave” neoliberalizam. Ne treba zaboraviti da je u proteklih tridesetak i “kusur” godina stanje u nerazvijenim zemljama gore, a u razvijenim gotovo: med medeni. Izuzetak je Kina i Indija. Međutim, one su uvijek bile subjekt svjetskih procesa što nije slučaj sa nerazvijenim zemljama kao što je to, recimo, Hrvatska.

Vratimo se priči.

Glavni igrač je dolar odnosno njegova institucija znana kao Federalne rezerve, a ove su opet derivacija američke ukupne politike. Naime, deficit trgovačke bilance valja nekako pokriti. I Amerika, ne treba zaboraviti da je najveći broj nobelovaca upravo iz Amerike, ima svoj odgovor na svoje gospodarske probleme. Najprije, dolar kao rezervna valuta i sredstvo razmjene najznačajnije sirovine prošlog i ovog stoljeća – nafte nezaobilazan je institut i kriterij svjetskog gospodarstva. Amerika i dalje naglašava neoliberalizam a sama deprecira tečaj koliko je to moguće i kao što vidimo ona to radi učinkovito kao što se vidi iz tečaja dolara u odnosu na euro.

Naprsto povećanje cijene nafte “traži” više dolara ili, što je isto, više dolara “trči” za datom količinom nafte. Pojedini raznorazni eksesi ne mijenjaju “umjetnički” dojam.

Euro kao konkurent dolaru povećanjem tečaja smanjuje privredni rast što izaziva kritiku kako Francuske tako i Njemačke. Euro čija cijena raste jer nema američkog deficita pa nije moguće “pokriti” rastuću potražnju mogao bi značajno povećati tenzije u Europskoj uniji. Za sada “igra” oko Ustava smanjuje tenzije ali smanjenje stopa rasta gospodarstva zaoštriti će cjelu priču.

Priča, bar za 2007. godinu, nije ispričana. Ovom valja dodati i lošu poljoprivrednu godinu koja će utjecati na povećanje cijena. Ponovi li se priča i u narednoj godini lako je zamisliti “potrebu za novim pristupom poljoprivredi”. Pri tome ne valja izgubiti iz vida utjecaj multinacionalnih korporacija koje djeluju u prehrambenoj industriji. I dok smo jučer govorili o državi kao poduzetnika (Japan) danas možemo govoriti o državi kao referentu kapital odnosa. To ne važi za neke zemlje to važi za sve zemlje.

Ako se pitate hoću li spomenuti riječ inflacija nemate brige, upravo to želim najaviti. U toj priči doći će do rasta kamatnih stopa i čuvanja/zaštite nacionalnih gospodarstva. U tim uvjetima male i nerazvijene zemlje bi mogle preko noći postati ribe na suhom. Nadam se da griješim.

Barel nafte – 90\$

Autor Guste Santini

Nedjelja, 21 Listopad 2007 08:53
